

FILM- ÉS SZÍNHÁZTUDOMÁNY

Philip K. Dick és a szimulákrum elsőbbsége

A halál útvesztője

Dudás Ádám Adrián

SZTE BTK Irodalom- és Kultúratudományok Doktori Iskola

azoggot@gmail.com

Az előadás célja Philip K. Dick *A halál útvesztője* (1970) című regényének elemzése. Ez a regény, bár több, mint ötven éves, olyan kérdésekkel foglalkozik, amelyeket hajlamosak vagyunk a mai információs társadalom problémáiként azonosítani. A regény már a hetvenes években tematizálja a virtuális és a reális közötti különbségeket, megkérdőjelezi a valóság megismerhetőségét. A szövegben a virtuális tér a valóság helyettesítésére szolgál, egyfajta menekülés az elviselhetetlennek ítélt realitásból. De ha a virtualitás megszólalásig hasonlít a reálisra, mégis mi különbözteti meg őket? A regény ezen kérdések vonalai mentén kérdőjelezi meg a határvonalakat a reális és a virtuális között. A szerző számos művében használ metalepsziseket, amelyek az előzőekben írt megismerhetőséget problematizálják.

Ha napjaink tömegkommunikációját és az azzal szorosan összefüggő információs túlterheltségét (infotoxication) szemléljük, ráismerhetünk arra, hogy a regény hasonló problémákkal foglalkozik. A szöveg több helyen rímel arra a posztmodern gondolatra, miszerint a valóságot konstruáljuk, önmagában nem megismerhető. A szimulációnak, a létrehozott világnak meghatározott funkciói lehetnek. Ezek egyike, Baudrillard elmélete alapján: elfedik a problémákat a valóságban – már ha létezik valóság.